

Tyska gäster i Ödeshögs prästgård 1586

Ett av de tidigaste vittnesbörden om utländska resenärer genom Ödeshög är en berättelse av tysken Samuel Kichel (1563—1619) från Ulm i Würtemberg. Han reste mycket. Under en långresa, 1585—1589, kom han till Sverige. Liksom de flesta utländska resenärer genom århundradena följde han Vättern — ”en sjö som är 1 mil bred och 18 mil lång” — och kom i februari 1586 på Västra Holvägen genom Ödeshög. Hans dagboksanteckningar utgavs 1886 i Stuttgart och citeras här ur Historisk Tidskrift från 1892.

Nattlogi med kalv och gris

Av strapatserna för den tidens resenärer får man en livfull bild:

Då vi skulle sova, redde vi vår sängplats på golvet; icke allenast männen med hustru och barn ligga vintertiden i stugan, utan ock hundar och kattor, samt ungboskap, såsom lamm, kalvar, getter och duvor finnas därinne, och, vad som är olustigast, unga grisar, som giva en stark lukt från sig och gemenligen hålla till mitt i stugan, komma om natten och slicka en i ansiktet, så att för elak smak och stank man förr blir mätt för en ringa penning än av den bästa måltid.

I Ödeshögs prästgård 14 februari 1586

Denna skildring var från Skåne, då tillhörande Danmark. Ska vi hoppas att det blev trevligare längre mot norr? Den 12 februari kom sällskapet med släde till Jönköping och reste den 13 mot Gränna. Dagen därpå fortsattes färden och man anlände på förmiddagen till vad som torde ha varit Ödeshögs prästgård:

Den 14 reste vi tidigt före dagningen och hade ännu till vänster den ovan nämnda långa sjön. Det var ganska kallt och fullt upp med snö, då vägen gick mellan bergen. Vid frukostdags kommo vi till en ståtlig kyrkherre, som vid denna fest hade andra präster till gäster; även vi inbjödos och blevo, enligt landets sed, ärligen och väl trakterade, att vi därefter väl värjde oss för kylan. Mot aftonen kommo vi bort från rätta vägen, påträffade ett vattendrag, över vilket vi dock icke funno någon bro och vågade, då det redan börjat skymma, icke överfarten med hästarna och slädarna.

Det var troligen Tåkern resenärerna i skymningen stötte på, men vilken präst var det som tog emot så gästfritt, omgiven av Lysings kontrakts prästerskap? Komministern i Ödeshög hette Bergerus Benedicti och underskrev Uppsala mötes beslut 1593. Om det var i Stora Åby prästgård resenärerna hamnade, hette kyrkoherden Haqvinus Germundi (1564—1604), allt enligt Linköpings stifts herdaminne.

Litteratur:
Historisk Tidskrift 1892.